

(2½ Hours)

[Total Marks: 75]

Note- a- All Questions are compulsory.
b- Internal choices are provided.

- 1) A) Regional language newspapers have acquired greater readership and influence than English news papers in the last twenty years.
Comment. 15
- OR**
- B) Analyze the difference between any one English daily and any one regional language daily based on parameters like style of reporting, selection of stories and impact on readers. 15
- 2) a-1- Examine the evolution of Hindi press post independence and discuss how it influenced national politics over the last two decades. 8
- b-1 Discuss the role of Malayalam newspapers in making Kerala a progressive and developed state. 7
- OR**
- 2) a-2-Examine the role played by Bengali newspapers in bringing about national consciousness to spark the freedom struggle. 8
- b-2-Write a note on Anand Bazar Patrika as prominent Bengali newspaper today. 7
- 3) a-1 Examine the contribution of Kesari as a periodical and Lokmanya Tilak as an editor in India's freedom struggle. 8
- b-1- Trace the contribution of Marathi press to the Samyukta Maharashtra movement. 7
- OR**
- 3) a-2- Discuss the reasons for the decline of Urdu journalism in India. 8
- b-2-Write a note on Eenadu and its role in development of Telugu journalism. 7

TURN OVER

- 4) A) Discuss and debate whether regional journalism contributes to national integration or promotes regional tendencies by giving relevant examples. 15

OR

B) 'Regional Newspapers have contributed immensely to social reforms and change in India'. Explain the statement with reference to newspapers in Bengal, Maharashtra and Tamilnadu. 15

- 5) Write short notes on any three of the following- 15
- a) S. Sadanand.
 - b) Mathrubhumi
 - c) Dainik Jagran
 - d) Lokmat
 - e) Regional Television Channels.

TURN OVER

3

(मराठी रूपांतर)

(२½ तास)

(एकूण गुण: ७५)

टीप- अ-सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

ब-अंतर्गत पर्याय प्रदान केले जातात.

प्र. १ अ) गेल्या काही वर्षात इंग्रजी भाषेतील वृत्तपत्रांच्या तुलनेत प्रादेशिक भाषिक वृत्तपत्राचा प्रभाव आणि वाचकवर्ग वाढला आहे. चर्चा करा. (१५)

किंवा

प्र. १ ब) कोणत्याही प्रादेशिक भाषिक वृत्तपत्र व इंग्रजी वृत्तपत्र यांची बातमी निवड, वार्ताकनाची शैली व वाचकांवरील प्रभाव या निकषावर तुलना करा. (१५)

प्र. २ अ) स्वातंत्र्योत्तर काळातील हिंदी पत्रकारितेचा उदय परिक्षण करा. गेली दोन दशके हिंदी पत्रकारितेने राष्ट्रीय राजकारणावर कसा प्रभाव टाकला आहे, चर्चा करा. (०८)

प्र. २ ब) केरळला प्रगतिशील आणि विकसित राज्य बनविण्यासाठी मल्याळम वृत्तपत्रांची भूमिका विचारात घ्या. (०७)

किंवा

प्र. २ क) स्वातंत्र्य चळवळीला चालना देण्यासाठी बंगाली वृत्तपत्रांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली.

प्र. २ ड) आनंद बाजार पत्रिका आज सर्वोत्तम बंगाली वृत्तपत्र म्हणून प्रचलित आहे. चर्चा करा. (०७)

प्र. ३ अ) केसरी नियतकालिक आणि संपादक लोकमान्य टिळक यांचे भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीतील महत्त्वाचे योगदान स्पष्ट करा. (०८)

प्र. ३ ब) संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलनाच्या काळातील मराठी माध्यमांची भूमिका स्पष्ट. (०७)

किंवा

प्र. ३ क) भारतात उर्दू पत्रकारिता घटण्याचे कारण कोणते यावर चर्चा करा. (०८)

प्र. ३ ड) इनाडूवर टीप लिहा. तसेच तेलगु पत्रकारितेच्या विकासातील इनाडूची भूमिका लिहा. (०७)

प्र. ४ अ) प्रादेशिक पत्रकारिता प्रादेशिक प्रवृत्तींना प्रोत्साहन देऊन राष्ट्रीय एकत्रीकरणा साठी योगदान देते, चर्चा करा. (१५)

किंवा

TURN OVER

प्र. ४ ब) भारतातील सामाजिक सुधारणांबाबत प्रादेशिक वृत्तपत्रांनी महत्त्वाची भूमिका बजावली., बंगाल, महाराष्ट्र आणि तमिळनाडूमधील वर्तमानपत्रांच्या संदर्भ घेऊन वरील विधान स्पष्ट करा . (१५)

प्र. ५ टिप लिहा (कोणत्याही ३)

(१५)

- १) एस. सदानंद
- २) माथ्रुभूमी
- ३) दैनिक जागरण
- ४) लोकमत
- ५) प्रादेशिक वृत्तवाहिन्या